

Sygn. akt II Cz 310/15

POSTANOWIENIE

Dnia 20 maja 2015 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy II Wydział Cywilny - Odwoławczy

w następującym składzie:

Przewodniczący - SSO Janusz Kasnowski (spr.)

Sędziowie - SO Irena Dobosiewicz

SO Wojciech Borodziuk

po rozpoznaniu w dniu 20 maja 2015 roku w Bydgoszczy na posiedzeniu niejawnym sprawy z wniosku

(...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w R.

przeciwko

W. L.

o nadanie klauzuli wykonalności z zaznaczeniem przejścia uprawnień

na skutek zażalenia wnioskodawcy na postanowienie Sądu rejonowego w Bydgoszczy z dnia 3 marca 2015r. w sprawie o sygn. akt XII Co 1125/15

postanawia:

uchylić zaskarżone postanowienie i przekazać sprawę Sądowi Rejonowemu w Bydgoszczy do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania zażaleniowego.

Sygn. akt II Cz 310/15

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Bydgoszczy postanowieniem z dnia 3 marca 2015r. oddalił wniosek (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w R. o nadanie klauzuli wykonalności nakazowi zapłaty z dnia 16 lutego 2000r. wydanemu przez ten Sąd w sprawie o sygn. akt IX Ng 210/00, z zaznaczeniem przejścia uprawnień z pierwotnego wierzyciela wymienionego w nakazie zapłaty na wnioskodawczynię.

W uzasadnieniu orzeczenia Sąd wyjaśnił, że do wniosku zainteresowana dołączyła jedynie kserokopię tytułu wykonawczego w postaci nakazu zapłaty oraz kserokopię postanowienia Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 22 kwietnia 2013r. w sprawie XII Co 3192/13 o nadaniu w/w nakazowi zapłaty klauzuli wykonalności. Sąd przywołując treść art.788 § 1 k.p.c. oraz art.777 § 1 k.p.c. definiujących tytuł egzekucyjny uznał, że warunkiem koniecznym do nadania klauzuli wykonalności jest złożenie tytułu egzekucyjnego i nie spełnia tego wymogu złożenie jedynie jego kserokopii, jak uczyniła wnioskodawczyni. Dodatkowo wskazał, że co prawda tytułem egzekucyjnym jest prawomocne orzeczenie Sądu i wnioskodawca mógłby domagać się sporządzenia jego odpisu, jednak nie zawarł takiego żądania we wniosku, a nadto akta sprawy IX Ng 210/00, w której wydano nakaz zapłaty, zostały już zniszczone, co uniemożliwia sporządzenie odpisu nakazu zapłaty. Dlatego też Sąd Rejonowy oddalił wniosek w sprawie z powołaniem się na art.781§1 i art.788§ 1 kpc.

Zażalenie na powyższe postanowienie złożyła wnioskodawczyni (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w R. i domagała się jego zmiany poprzez nadanie klauzuli wykonalności nakazowi zapłaty wskazanemu we wniosku inicjującym postępowanie w sprawie oraz zasądzenie zwrotu kosztów postępowania według norm przepisanych.

Skarżąca zarzuciła Sądowi Rejonowemu, że fakt zniszczenia akt postępowania sądowego z uwagi na upływ czasu ich przechowywania nie ma znaczenia dla kwestii nadania klauzuli wykonalności orzeczeniu sądu z przejściem uprawnień wynikających z tego orzeczenia na innego wierzyciela. Do nadania klauzuli wykonalności jest potrzebny jedynie tytuł egzekucyjny, a nie akta postępowania w skorym został wydany. Przypadku jego braku sądy wszczynają postępowanie o jego odtworzenie (zgodnie z art. 716 kpc). Z uwagi na załączenie do wniosku kopii tytułu egzekucyjnego możliwe jest - zdaniem skarżącego - jego odtworzenie i działania w tym kierunku sąd powinien był podać z urzędu. Wierzyciel nie ma możliwości złożenia wniosku o odtworzenie zniszczonych akt, albowiem upłynął już termin 10 – cio letni przewidziany w art. 718 § 2 kpc (zażalenie wnioskodawcy – k.24).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie wnioskodawcy jest uzasadnione, ale nie mogło doprowadzić do zmiany zaskarżonego postanowienia poprzez nadanie klauzuli wykonalności tytułowi egzekucyjnemu wskazanemu we wniosku, a co najwyżej do jego uchylecia i przekazania sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania zażaleniowego.

Zgodzić się należy z Sądem Rejonowym, że załączona do wniosku jedynie kserokopia tytułu egzekucyjnego w postaci nakazu zapłaty Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 16 lutego 2000r. w sprawie o sygn. IX Ng 210/00 (k.3) nie jest odpisem tytułu egzekucyjnego, a tym samym nie mogła zostać jej nadana klauzula wykonalności. Z oczywistych względów nie zachodzi potrzeba szerszego uzasadnienia znaczenia (czy też braku znaczenia) w postępowaniu cywilnym kserokopii dokumentu. Dość wskazać, że nie jest ona dokumentem urzędowym (w ujęciu art. 244 § 1 kpc), a tym samym nie może być dowodem potwierdzającym okoliczności wskazane we wniosku o nadanie klauzuli wykonalności.

Przepisy kodeksu postępowania cywilnego w części dotyczącej nadania klauzuli wykonalności nie określają ani warunków, jakim powinien odpowiadać wniosek o nadanie klauzuli wykonalności, ani jakie dokumenty powinny być do niego dołączone. Ten brak szczegółowego uregulowania wymusza – jak wskazał Sąd Najwyższy - potrzebę odwołania się do przepisów ogólnych kodeksu postępowania cywilnego dotyczących pism procesowych, a więc między innymi art. 126 § 1 pkt 3 kpc (w związku z art. 13 § 2 kpc), który dla każdego pisma procesowego wymaga, by zawierało osnowę wniosku oraz wskazywało dowody na jego poparcie (por. uchwała z dnia 24.10.2001r. w sprawie III CZP 53/01 – opublikowana w systemie informacji prawnej LEX). Wynika z tego, że wnioskodawca ubiegający się o nadanie klauzuli wykonalności tytułowi egzekucyjnemu w postaci prawomocnego nakazu zapłaty Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 16 lutego 2000r. w sprawie o sygn. IX Ng 210/00 powinien był załączyć do wniosku odpis tego tytułu egzekucyjnego urzędowo poświadczony (dokument), a nie jego kserokopię. Wnioskodawca tego nie uczynił, co jednak – na tym etapie sprawy - nie dawało podstawy do oddalenia jego wniosku o nadanie klauzuli wykonalności. Zgodzić się bowiem należy ze skarżącym, że jeżeli Sąd Rejonowy stwierdził, iż akta sprawy IX Ng 210/00 zostały już zniszczone z uwagi na upływ 10 – cio letniego okresu ich przechowywania, to zachodziła konieczność wszczęcia z urzędu postępowania w celu odtworzenia orzeczenia kończącego postępowanie w sprawie w postaci prawomocnego nakazu zapłaty z dnia 16 lutego 2000r., by wnioskodawca mógł otrzymać jego odpis.

Pamiętać bowiem należy, że celem postępowania o odtworzenie zaginionych lub zniszczonych akt jest w istocie usunięcie przeszkody do dochodzenia, zabezpieczenia lub egzekucji roszczenia. Jak stwierdził Sąd Najwyższy: odtworzenie akt sprawy prawomocnie zakończonej nie jest konieczne tylko wówczas, gdy nie chodzi o wykonanie orzeczenia lub przedstawienie prawomocnego orzeczenia, a samo istnienie takiego orzeczenia ma stanowić jedynie materialnoprawną przesłankę w późniejszym postępowaniu, w którym wszelkimi środkami dowodowymi można wykazywać treść i prawomocność orzeczeń (por. postanowienie z dnia 14.02.2000r. w sprawie II CKN 652/99 –

opublikowane j.w.). Z wniosku wierzyciela wynika, że jego celem jest uzyskanie tytułu wykonawczego w postaci prawomocnego nakazu zapłaty opatrzonego klauzulą wykonalności z zaznaczeniem przejścia uprawnień na jego rzecz (po myśli art.788 § 1 kpc), by doprowadzić do jego wykonania (wyegzekwowania). Zatem taka sytuacja wymusza na Sądzie Rejonowym wszczęcie z urzędu postępowania w celu odtworzenia orzeczenia kończącego postępowanie w sprawie IX Ng 210/00 oraz tej części akt, która jest niezbędna do ustalenia jego treści (po myśli art.716 zdanie 2 kpc).

Przepis art.717 § 1 kpc stanowi, że postępowanie o odtworzenie zaginionych lub zniszczonych akt sąd wszczyna z urzędu lub na wniosek. Tylko na wniosek wszczyna postępowanie, jeżeli zaginięcie lub zniszczenie akt nastąpiło wskutek siły wyższej (zgodnie z art.717 § 2 kpc), a zatem we wszystkich innych sytuacjach sąd wszczyna postępowanie z urzędu. Na przeszkodzie temu nie stoi upływ terminów przewidzianych w art.718 § 2 kpc, które mają zastosowanie tylko do wniosków o odtworzenie akt sprawy i nie ograniczają sądu uprawnionego do działania z urzędu.

W nieco podobnym stanie faktycznym, gdzie wierzyciel zagubił tytuł wykonawczy obejmujący wyrok eksmisyjny, a akta sprawy, w której zapadł zostały zniszczone, Sąd Najwyższy wyraził stanowisko, że nie jest dopuszczalne ponowne wytoczenie powództwa: sąd odrzuca pozew oraz wszczyna z urzędu postępowanie o odtworzenie akt, chyba że zachodzą okoliczności przewidziane w art.717 § 2 kpc zdanie pierwsze (por. uchwała z dnia 24.01.2007r. w sprawie III CZP 147/06 – opublikowane j.w.).

Mając wskazane okoliczności na uwadze Sąd Okręgowy uchylił zaskarżone postanowienie i przekazał sprawę Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania zażaleniowego (na podstawie art.386 § 1 kpc w związku z art.397 § 2 kpc i art.108 § 2 kpc).

Rzeczą Sądu Rejonowego będzie wszczęcie z urzędu postępowania w celu odtworzenia orzeczenia kończącego postępowanie w sprawie IX Ng 210/00 oraz tej części akt, która jest niezbędna do ustalenia jego treści (po myśli art.716 zdanie 2 kpc), a dopiero potem rozpoznanie wniosku wierzyciela o nadanie temu orzeczeniu klauzuli wykonalności.